

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22.04.2026

Gülderen YARLI
Van Milletvekili

Van ili ve ilçelerinde uzun yıllardır devam eden yapısal sorunlar; altyapı eksiklikleri, içme suyu ve su yönetimi krizleri, kırsal hizmetlerdeki eşitsizlikler ve kültürel miras alanlarının korunmasına ilişkin yetersizlikler nedeniyle daha da derinleşmiş durumdadır. Özellikle Gürpınar ilçesinde bulunan su kaynaklarının içme suyu projeleri kapsamında farklı alanlara yönlendirilmesi iddiaları; bölgenin tarım, hayvancılık ve ekolojik dengesi üzerinde ciddi kaygılar yaratmaktadır.

Başta Şamran Kanalı, Kırk Değirmenler ve Başbulak su kaynağı olmak üzere bölgenin tarihi ve doğal su sistemlerinin korunması hem kültürel mirasın hem de bölge halkının geçim kaynaklarının sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca Gürpınar ilçesine bağlı Değirmendözü Mahallesi'nde bulunan mevcut su kaynağının VASKİ'nin içme suyu şebekesine dahil edilmek istendiği, bu kapsamda uzun yıllardır tarım ve hayvancılıkta kullanılan suya ilişkin müdahale planlarının gündeme geldiği tarafımıza iletilmiştir. Mahalle sakinlerinin, mevcut kullanımın korunması için ilgili mercilere dilekçe sunduğu ve görüşmeler yaptığı; ancak bu girişimlerin sonuçsuz kaldığı ifade edilmektedir.

Değirmendözü Mahallesi'nde söz konusu suyun tarımsal üretim ve hayvancılık açısından hayati öneme sahip olduğu, kullanım düzeninin değiştirilmesinin kırsal yaşamı zayıflatacağı ve zorunlu göç riskini artıracak yönünde ciddi endişeler bulunmaktadır. Bu durum yalnızca bir altyapı meselesi olmayıp, kırsal yaşamın devamı, yerinde kalkınma ve sosyal adalet açısından değerlendirilmesi gereken temel bir sorundur.

Bunun yanında Van genelinde; plansız kentleşme, 2011 depremi sonrası tamamlanamayan yeniden imar süreçleri, kırsal mahallelerde yol ve ulaşım altyapısının yetersizliği, su ve elektrik

kesintilerinin süreklilik kazanması, gençlerin sosyal ve sportif alanlara erişimde yaşadığı eksiklikler ve modern bir stadyum ihtiyacının karşılanmaması gibi çok boyutlu sorunlar devam etmektedir. Van halkının yaşam hakkını, üretim kapasitesini, kültürel mirasını ve temel hizmetlere erişimini doğrudan etkileyen bu sorunların bütüncül bir yaklaşımla ele alınması artık ertelenemeyecek bir boyuta gelmiş durumadır.

Bu bağlamda;

1. Gürpınar ilçesi Değirmendözü Mahallesi'nde bulunan su kaynağının VASKİ içme suyu şebekesine dahil edilmesine ilişkin bir proje veya planlama mevcut mudur? Varsa gerekçesi nedir?
2. Söz konusu kaynağın mevcut haliyle mahalle halkı tarafından tarım ve hayvancılıkta kullanımının sona erdirilmesinin, bölgedeki kırsal yaşam ve üretim üzerindeki etkilerine dair bir sosyal etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
3. Mahalle sakinlerinin su kaynağının korunmasına yönelik yaptığı başvurular ve itirazlar hangi aşamadır? Bu talepler neden dikkate alınmamıştır?
4. Su kaynağının kullanım biçiminin değiştirilmesinin, bölgede zorunlu göç riskini artıracığı yönündeki iddialar Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
5. Bölge halkının geçim kaynaklarını doğrudan etkileyen bu tür uygulamalarda yerel halkın rızası ve katılımı hangi mekanizmalarla sağlanmaktadır?
6. Şamran Kanalı ve Kırk Değirmenler gibi tarihi su yapılarının korunması ve işlevselliğinin sürdürülmesine yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü veya planladığı bir çalışma var mıdır?
7. Van genelinde bakım onarımı yapılmadığı için su kayıp-kaçak oranlarının düşürülmesine yönelik altyapı yenileme çalışmaları neden yeterli düzeyde gerçekleştirilememektedir? İçme suyu şebeklerinin bakım onarımına dair yapılan çalışmalar var mıdır?
8. 2011 Van depremi sonrasında inşa edilen yerleşim alanlarında altyapı ve yaşam güvenliği sorunlarının devam etmesinin nedeni nedir? Bu alanlara yönelik bir iyileştirme programı mevcut mudur?
9. Van'ın merkez başta olmak üzere tüm ilçe mahallelerinde yol, ulaşım ve temel kamu hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin giderilmesi için hangi somut projeler yürütülmektedir?

10. Van il merkezinde mevcut stadyumun yetersizliği dikkate alınarak yeni ve modern bir spor tesisi yapılmasına ilişkin bir yatırım planı bulunmakta mıdır?
11. Van'da yaşanan su ve elektrik kesintilerinin kronik hale gelmesinin nedenleri nelerdir ve bu sorunun kalıcı çözümü için hangi adımlar atılacaktır?
12. Yukarıda belirtilen tüm sorunlara ilişkin olarak Van ili özelinde kapsamlı bir "bölgesel kalkınma ve altyapı iyileştirme programı" için planlanan bir çalışma var mıdır?